Kolozsvár 1903. V. évfolyam 159 szám Csütörtök, Junius 11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre ..... 24 kor. (12 frt)
Félévre ..... 12 „ (6 „)
Negyedévre ..... 6 „ (3 „)
Egy hóra ..... 2 „ (1 „
Egyes szám ..... 8 fillér (4 kr.)
Vidékre ..... 10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
Egyetem-utcza 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:
Négyszög centiméterenként 8 fillér.
Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek
Nyilttér soronként 40 fillér.

Székely-ügy.

Kolozsvár, junius 10.

(b.) Tulajdonképen csudálatos, de egyben sajnálatos is, hogy egy olyan, magában jelentéktelen esemény, mint az Urmánczy Nándor fölszólalása és bátor állásfoglalása, forditotta a figyelmet a székely vasutak és a székelység sórsa felé.

A kormánypárti képviselőnek miniszterével való szembeszállása lehetett politikai pikantéria s lehetett a politikai helyzetre és a szabadelvü párt beléletére jellemző szimptoma, de jelentősége mégis sokkal kicsinyesebb, semhogy a székely-kérdéssel ennek az önérzet-autodafénak a fénye mellett kelljen foglalkozni. Nem, a székelyek ügyével és ebben elsősorban a székely vasutakkal magáért az ügyért, a l'art pour l'art elvénél fogva kell a magyar közvéleménynek komolyan, alaposan, nem alkalomszerüen és nem a szalmaláng melege mellett törődnie.

És ennek a figyelemnek annál éberebbnek, ennek az érdeklődésnek annál intenzivebbnek kell lennie, mert látjuk, épen a beruházási javaslatból látjuk azt, hogy a kormány a székely ügyet még mindig csak korteseszköznek és reklámcélokra használja, majd sutba dobja megint, aszerint, hogy az idők kereke hogyan fordul és az öncél hogyan kivánja meg.

A beruházási javaslat aztán kidobta a világosságra a kormány eljárását. Az anya méhében levő embryóról senki sem tudhatja, hogy milyen; de mikor előttünk van és a világosság napja rásüt a csenevész, életképtelen ujszülöttre, akkor tudjuk, hogy abból se a társadalomnak, se az emberiségnek nem lesz haszna.

Évekig, évtizedekig hitegette, csalogatta a kormány a székelységet az uj vasutakkal. A választások előtt finom, édes csalétek volt. A választások után jól beraktározott igéret. Családjukkal körutazó miniszterek még a fehérruhás szüzeknek is azt sugták a fülébe, hogy megépitik a székelyvasutakat. S a szüzekből sokszoros anyák lettek és a vasut még mindig nincs készen, még csak hozzá se kezdtek.

Legutóbb megint nagy igéretet bocsájtott szélnek a kormány. Azt igérte, hogy a beruházási javaslatba 34 millió koronát fog beállitani a székely vasutak megépitésére. Büszkén járt a kormány ez igéretével terhesen, mint az uj asszony, aki első gyerekét hordja szive alatt. És most ott állunk a szörnyszülött előtt és látjuk, hogy a nagyhangu igéretből, a 34 millió koronából egy összetöpörödött csöppség, csupán 6 millió korona jut a székely vasutaknak. 34 millió helyett 6 millió! 150 kilométer vasut helyett 26 kilométer! Ugy aránylik hát a kormány igérete az igéretteljesitéshez, 34:6, vagy mint 150:26.

De mit is törődik a kormány a székelységgel. Legkisebb gondja is nagyobb, mint hogy a székelység nyomoruságában vándorbotot fog. Oda se neki, hogy az oláhság beharapódzik a Székelyföldbe. Legkevésbbé sem fáj a feje azért, hogy a székely gazda termékeit vasut nélkül elvesztegetni kénytelen. Csöppet sem izgatja, hogy vasut nélkül ipar ki nem fejlődhetik. Hogy a gyönyörü székely fürdők nem prosperálhatnak, hogy a kereskedelem eltörpül, hogy a mezők, az erdők és a föld kincsei ki nem aknázhatók, hogy a mánkáskéz értéktelen munkát kénytelen végezni, annak mind az az oka, hogy a Székelyföldnek nincs vasutja.

De hát a kormány mitsem bánja ezt. A Székelyföld beliferálta kormánypárti képviselőit, akik a vasut kiépitésének hangzatos igéretével lettek megválasztva s ezzel basta. Most az igéretek teljesitésére kerülne a sor? Eh, ne legyünk idealisták. A pénz ujonnan meghöditandó kerületek részére kell. Közgazdasági szükség? Nemzetpolitikai célszerüség? Az erdélyi magyarság megerősitése? A népesség jólétének emelése? Lári-fári. Eltörpülő kicsiségek ezek ahhoz a magasan álló célhoz képest, hogy a kormány többsége minél nagyobb legyen.

És azért betömik a székelység száját a székely akció hühós hirdetésével. Foldozgat, dolgozgat a székely kormánybiztosság azzal a rendelkezésére bocsájtott csekély pénzzel, amivel alaposan és nagyot lenditeni a székelység sorsán nem lehet. Betömték ezzel a szájokat azoknak, akik a székelység baját a legjobban ösmerik és mert ösmerik, szakadatlanul hirdetik. Ám a vasutakra, amelyekre a székely gazdának csak olyan szüksége van, mint az iparosnak, kereskedőnek, fürdőnek, bányának, erdőnek; odahajitanak egy parányi összeget, hogy annál több jusson Vasmegyének, Csacsának, biztositandó és elhóditandó kerületeknek, mamelukok és faisenrök pártfogoltjainak.

Urmánczy Nándor kivételével az összes szabadelvü székely képviselők tudomásul vették a pénzügyminiszter tegnap adott válaszát azzal az indokolással, hogy azt különválasztják a beruházási javaslattól. Jól van. Ezt az indokolást értjük; de leszögezzük ezeknek a képviselő uraknak azt az igéretet, hogy majd a beruházási javaslatnál érvényesitik befolyásukat a székely érdekek megvédésében.

Majd meglátjuk. Valahogy aztán meg ne feledkezzenek róla.

= **Ujabb küldöttségek.** Hiába erőlködnek a vármegyék, hiába küldenek megrendelt és kierőszakolt bizalmi nyilatkozatokat, a nép hangulata csak nem változik; az ország népe egy szivvel, egy lélekkel ma is az ujabb katonai terhek ellen és a hadseregnek nemzeti irányban való átalakitása mellett van. Tegnap ismét két nagy küldöttség érkezett a fővárosba és hozta két kerület tiltakozását. Feljött a zala-szentgróti és a mezőturi küldöttség. A küldöttségek fogadására Tóth János és Eitner Zsigmond orsz. képviselők és Kardhordó Árpád jelentek meg a keleti pályaudvaron, ahonnan a két küldöttség együttesen zászlók alatt vonult be a városba és a képviselőházhoz, ahol a nevezett képviselők vezették őket a Ház elnöke elé és adták át a tiltakozó kérvényeket. A maiakkal együtt teljes százra emelkedett a küldöttségek száma, ami mégis csak többet jelent, mint a vármegyei tisztviselők bizalmi hódolata, melynek értéke annyival is kevesebb, mert a tisztviselők azért is erőlködnek a kormány mellett, hogy hamarább fizetéseméléshez jussanak.

= **Furcsa helyzet.** A bécsi lapok tele vannak a magyarországi helyzet felett való sopánkodással s mindegyik azt a meggyőződést fejezi ki, hogy nemcsak Széll Kálmán bukott meg, hanem maga a kormánypárt is. Csodálatos, hogy a legtöbb magyar lapban hasztalan keresünk olyan megbizható pontos értesülést az osztrák helyzetről, mint amilyenek a bécsi lapokban pannak a magyar politikai helyzetről. A Wiener Allgemeine Zeitung ebből az alkalomból ezekkel a nem érdektelen reflexiókkal jellemzi a helyzetet nálunk: Pestvármegye Kossuth Ferenc inditványára elhatározta, hogy megünnepli Deák Ferenc születésének századik évfordulóját. Igy kerül össze a dél és az éjszaksarki a Kossuth és a Deák neve. S ugyanakkor olyan határozatott hozott Pest vármegye, mely Deák Ferenc unokaöcscsének és politikája követőjének Széll Kálmánnak a legnagyobb bajokat okozhatja. Csodálatos, hogy Széll ellen szavazott Wekerle Sándor is, a volt miniszterelnök olyan javaslat mellett foglalt állást, mely a legnagyobb mértékben bosszanthatja a katonai köröket. És a szabadelvü párti képviselők is Wekerlével szavaztak.... Ugyebár, csodálatos, ellentétes helyzet ez, egy chaos, a melyből azonban mind határozottabban bontakozik ki a kormánynak és pártjának bukása.

Országgyülés.

— Fővárosi tudósitónktól.—

Budapest, junius 10.

A mai ülés elé nagy várakozással tekintettek különösen az ellenzékiek. Tegnap ugyanis ugy volt, hogy a székely képviselők, a szabadelvüpártiak is, nem veszik tudomásul Lukács László pénzügyminiszternek a székely vasutak dolgában adott válaszát. Ma azonban változott a helyzet, a mennyiben magának Lukács miniszternek sikerült a szabadelvüpárti székely kópviselőket megnyugtatni. A kompromisszum hire csakhamar elterjedt, az ellenzéki székely képviselők azonban nem mentek bele a dologba és elhatározták, hogy napirend előtt szóvá teszik a dolgot.

A képviselőház ülése.

Az ülést *Apponyi* Albert gróf elnök vezette. Legelőbben *Jovanovics* István letette a biráló-tagsági esküt. Majd pedig napirend előtt Gajáry Géza kért szót.

Gajári Géza reflektál egy napilapban megjelent megjegyzésre, a melyet Holló Lajos tett volna reá. E szerint Holló azt állitotta volna, hogy szóló Pestmegye főispánját denunciálta volna. Kérdi, hogy értette ezt az utálatos szót, denunciálás?

Holló Lajos még nem volt jelen, tehát nem válaszolhatott.

Polónyi Géza: Tudomásul vesszük, hogy ilyen cimen is fel lehet szólalni!

Elnök a felszólalást megokoltnak mondja.

Vertán Endre a székely vasutak ügyét hozta szóba. Az itt a kérdés — ugymond — vajjon megelégesznek-e a székelyek félrendszabályokkal, vagy teljes egészet követeljenek. Abban minden székely képviselő megegyezik, hogy a bajokon elvégre is segiteni kell. Fontos a székelykérdés megoldása magyar nemzeti érdekből, mert a székelység védőbástyája a magyarságnak. Szükségesnek tartotta a székelykérdést felvetni most, akkor, amikor arról van szó. hogy a miniszternek egy székelykérdésben adott válaszát tudomásul vegye-e a Ház, vagy sem. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Bedő Albert kormánypárti szintén a székely-kérdéshez szól. Ő és székely társai meg vannak győződve arról, hogy a kormány a székelység javát akarja. (Ellentmondás balról.) Meggyőződése, hogy a kormány készséggel bocsájtja a segitségre szükséges eszközöket rendelkezésre.

Polónyi, Gabányi, Makkai: Hol? Mikor? Abból nem élnek meg a székelyek!

Várady Károly: Talán a fonógépekkel?

Bedő Albert: Bizalommal van a kormányhoz. A kormány az ország anyagi erejéhez képest segit a vasut dolgában is. Ez a felszólalása a szabadelvüpárti székely képviselők nevében történt, kivéve Urmánczyt.

Felkiáltások balról: Azt tudtuk!

Bedő Albert: Ő és társai tudomásul veszik a miniszter válaszát. Ebből azonban nem vonható következés, hogy a beruházási javaslattal szemben a jövőben milyen állást fogfalnak el a szabadelvüpárti székely képviselők.

Felkiáltások balról: Ez nem napirend elé való.

Lukács László pénzügyminiszter reflektál tegnapi beszédére. Kijelenti ma is, hogy egészen más dolog tudomásul venni az interpellációra adott választ és egészen más dolog maga a beruházási törvényjavaslat. Egyik a másiknak nem praejudikál és igy a válasz tudomásul vehető, anélkül, hogy ez bárkit is a beruházási javaslat dolgában kötne. Ismétli, a mit tegnap is mondott, hogy egy része a székely vasutaknak szánt költségnek már be is van illesztve a költségvetésbe. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza a házszabályokhoz szól. Tiltakozik az ellen, hogy itt a szervezés előtt megokolások történjenek és tiltakozik, hogy itt a miniszter napirend előtt egy tegnap adott válaszát megfejtse. És ha az utóbbi már megtörtént, miért nem szólitották fel magát az interpelláló Urmánczyt szintén nyilatkozattételre.

Felkiáltások balról: Ez botrány! Hallatlan!

Polónyi Géza: Nyilvánvaló, hogy a miniszter a szavazás következményétől menekülni akar. Ne tekintse a Ház a mai esetet precedenst. Ugy látszik, hogy Lukács megbánta tegnap adott könnyelmü válaszát.

Apponyi elnök: Ez az utóbbi kijelentés már nem tartozik a házszabályokhoz.

Polónyi Géza: Ez a megfejelt válasz módot ad arra, hogy a kérdést ujból napirendre hozhassuk.

Apponyi elnök utal arra, hogy az eset kivételes, de az elnöki diskrécionális jog megengedheti.

TÁRCA.

Végrehajtás akadályokkal.

— Az Ujság eredeti tárcája. —

Irta: **Ifj. Hombár Mihály.**

Valamelyik klasszikus bölcsész, nyilvánvalólag azoknak az embereknek vigasztalására, a kik nagyon szivesen vesznek részt abban a zürzavarban, a mit közönségesen életnek nevezünk és nem nagy örömmel gondolnak arra, hogy egy szép napon számukra mindennek vége lesz, ezt a mély bölcseségü kijelentést tette:

— Az élet rövid, de a lét örök!

Hát biz ez kijelentésnek kijelentés, de vigasznak nem vigasz.

Ha valaki gazdagságban, fényben, hirnévben és dicsőségben él, önmagával és életének összes viszonyaival nagyon meg van elégedve, azt ugyan vajmi kevéssé vigasztalhatja az a tudat, hogy a nagy kaszás végrehajtó egy jóindulatu gutaütés képében, bármely pillanatban szoros zárlatot foganatosithat ugyan az ő igazán becses életére, (amely zárlatra csupán az itéletnapi trombita hangja fog valamikor zárfeloldó végzés gyanánt hatni,) ámde — és itt a vigasztalás — *ezzel csak az ő élete ér véget,* mert az emberiség időtlen időkig továbbra is fennmarad, vagyis az emberi lét örök.

Mi egy ember élete az örökkévalósághoz képest? Egy másodpercnek milliárdnyi hányada, talán még annyi sem.

Épen ezért célszerü, hogy az ember ugy töltse el ezt a rövidke időt, ahogy a legkellemesebb. Keresse az ember a zajt, az élénkséget, a vidámságot, mert »ugy szép az élet, ha zajlik.«

Ez a mondás is idézet. Valamelyik magántudóstól, lehet hogy épen a hirneves Földvári Jakabtól származik. Akárki mondta is ki először, igaza van, föltétlen igaza.

A zajló emberi életben sokszor támad önkéntelenül is olyan fordulat, a mi humor és helyzetkomikum tekintetében versenyez a legkiválóbb francia bohózatok legnevettetőbb jelenetével.

Ilyen az a végrehajtás is, a mit eddigi meglehetősen hosszu ügyvédbojtári pályámon ezelőtt mintegy hat esztendővel foganatositottam.

* * *

Akkoriban egy előkelő budapesti ügyvéd irodájában gyártottam a sommás keresetek és kielégitési végrehajtások példányait nagyban és kicsinyben, valamint foganatositottam a végrehajtások egész tömegét, hol egyszerüen, hol pedig kikergetéssel sulyosbitva.

A régi magyar magánjogban ugyanis volt egy intézkedés, a mely az adósnak megengedte, hogy a végrehajtót *egyszer* kikergethette a lakásából, de másodszor már nem.

Sok adós még mindig azt hiszi, hogy a régi jó időkben élünk és első izben rendszeresen kiüzi az egész végrehajtási küldöttséget, a mely három személyből, az ügyvédből vagy helyettéséből, a végrehajtóból és a becsüsből áll.

Másodszor már nem teheti ezt, mert a végrehajtó, aki a kikergetés tényét annak rendje és módja szerint protokollumba foglalta Mihaszna Andrásék vagy nagyobbfajta erőszakoskodás esetén a haderő baráti segitségét veszi igénybe és megfelelő fedezettel tér vissza.

Az ügyek ilyetén állapota miatt nincs az az ügyvéd aki szivesen járna közbe a végrehajtás jogi cselekményénél és igy ha segéddel dolgozik őt küldi.

A mi irodánkban többen voltunk ugyan alkalmazva, de a principális különös előszeretettel küldött engem mindenkor. Nyilván titokban haragot tartott ellenem.

Egy délután, az irodai idő kezdetén átad egy végrehajtást elrendelő végzést és 20 korona költséget, lelkemre köti, hogy minden lefoglalhatót jelöljek ki, mert az alperes nagyon makacs és utnak ereszt.

A budapesti V. ker. járásbiróság tizenöt végrehajtója közül a legjoviálisabb volt kiküldve a végrehajtáshoz. Vele és egy jóképü becsüssel, nyomban az alperes lakására hajtattunk. Az alperes, a hivatalos akta szerint cognac — és egyéb szeszes italok árusitásával foglalkozott mint kereskedelmi utazó, és szabó számla fejében 500 korona tartozása volt.

Amint megérkeztünk a lakásra, nyitva találtuk azt, de az egész lakásban sehol senki sem volt látható.

Ilyen esetben a törvény előirja, hogy tanukat kell hivatni.

Leküldtük tehát a becsüst a házmesterhez, de az véletlenül nem volt otthon.

Leültünk tehát és várakoztunk.

Egyszerre csak a becsüs, aki valamikor pálinkafőzéssel foglalkozott és a szesz illatát már három kilométerről megérzi vizslaszerüleg szimatolni kezd és felkiált:

— Uraim, itt valahol alkohol van.

Minthogy a várakozásban megszomjaztunk egy kissé, megörültünk a felfedezésnek.

A becsüs szimatjától vezetve egy szekrényhez ért, amely nyitva volt és diadalmas arccal emel ki belőle egy kézitáskához hasonló tárgyat, amelyről kiderült, hogy mintagyüjtemény, telve a legfinomabb francia cognactól a legborzalmasabb bicskanyitogató bundapálinkáig terjedő szeszes italok üvegcséivel.

Hosszas tárgyalás után megállapitottnk, hogy a mintagyüjtemény az alperes birtokában levő magántulajdon ugyan, melynek elfogyasztása büntetendő cselekményt képez, de tekintettel arra a körülményre, hogy alperesnél biróí foglalást szándékozunk foganatositani, minek következtében az alperes szivesen szemet huny e delictum fölött, ha mi is szemet hunyunk a végrehajtás foganatositása közben, kihagyván a jegyzőkönyvből egynémely beirandó tételt, számitva továbbá az alperes méltányosságára, határozatilag kimondtuk, hogy a mintagyüjtemény tartalmának elfogyasztásával hazánk szeszfogyasztási statisztikai adatait legjobb tudomásunk szerint emelni fogjuk.

Ez meg is történt.

Egy óra mulva a végrehajtó és a becsüs a büntetőjogban körülirt beszámithatlan állapot ama fajában leledzett, a mely valamennyi között a legkellemesebb.

Magyarán szólva, ugy be voltak rugva, hogy az asztal tetején járták a kállai-kettőst és a cake-walkot, pedig akkor még nem volt divatban.

Jómagam mértékletesen szedtem ugyan az italt, de azért már én is közel voltam a józanság absolut hiányához.

A végrehajtó épen harmadszor esküdött örök barátságot a becsüsnek, midőn felpattan az ajtó és kipirult arccal, kezében egy aktát tartva, belép rajta egy gyönyörü fiatal menyecske.

A mint bennünket megpillantott, elbámult. Meglátszott rajta, hogy fogalma sincs róla, mit keresünk a lakásban.

A végrehajtó és a becsüs ügy megijedtek, hogy nyomban a kijózanodás állapotához közeledtek.

A kölcsönös meglepetésnek azzal vetettem véget, hogy a menyecskének bemutatkoztam és a két tántorgó hivatalos férfiut a másik szobába tuszkoltam, mialatt a menyecskéhez nehány mentegető szót szóltam.

Az asszonyka, az alperes felesége, nem tudta mi az a végrehajtás, midőn azonban férje nevét emlitettem, szikrázó szemekkel csapta a kezében tartott aktát az asztalra és igy kiáltott fel:

— Eh, ne is beszéljen arról a gazemberről. Olvassa el ezt az irást és — mondja meg, mit csináljak?

A kezembe véve az aktát látom, hogy az egy apasági kereset másodpéldánya, melyet a menyecske férje ellen inditott valami vidéki hajadon.

— Az ilyesmi gyakran előfordul az életben, mondom vigasztalóan.

Az asszonyka azonban vigasztalhatatlan volt. Sirva panaszolta el, hogy az aktát a férje távollétében neki kézbesitette a birósági szolga és hogy annyira felháborodott, hogy nyomban elrohant hazulról, hogy férjét a casinóban felkeresse. Sietségében nyitva felejtette a lakást is. Férjét azonban nem találta a casinóban és most haza várja, hogy számoljon vele.

Miután a menyecskének, teljes józanságot szinlelve kijelentem, hogy ez az ügy engem nem érdekel és megmagyaráztam neki, hogy tulajdonképen miért vagyunk itt, dühre gerjedt. Kijelentette, hogy a lakásban minden az ő tulajdona és nem türi a foglalást.

Eközben engem nem valami hizelgő kifejezésekkel illetett, ami természetes, viszont én is ingerült lettem és tekintve a bennem levő tetemes szesz mennyiségét hadonázva magyaráztam neki, hogy mi azért foglalunk. Utólag majd igénypert indithat.

66—100 2448

Krajcsovich Gábor

varrógép- és kerékpár raktár Kolozsvárt, Jókai-utcza 11. szám.

Varrógépeket családok és iparosok részére, valamint kerékpárokat csak nálam vásárolhatni a legjobb minőségben, a legolcsóbb árak mellett, a legkisebb részletfizetésre is.

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

Polónyi: Hát Urmánczy beszélhet-e.

Apponyi elnök: Felkérem a képviselő urat, hogy engem ne dirigáljon. A miniszter pedig bármikor felszólalhat. Ha Urmánczy fel akar szólalni, felteszi a kérdést a Háznak megendi-e.

Polónyi: Halljuk a székely lelkiismeretet!

Elnök: Kérdem a Házat, megengedi-e Urmánczy képviselőnek, hogy felszólaljon.

Halljuk! Halljuk! Zugják minden oldalról.

Urmánczy Nándor: Tisztelt Ház! Nem akarok nyilatkozni! (Derültség a jobboldalon.)

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz beszél. Azt mondja, hogy a napirend előtt való felszólalásoknak az irományok beterjesztése előtt kell megtörténnie, mert az irományok előterjesztése napirend.

Elnök hivatkozik 30 éves gyakorlatra a mely szerint ma is cselekedett.

Lengyel tovább vitatta álláspontja helyességét.

Vertán Endre személyes kérdésben kijelenti, hogy a mikor ő napirend előtt való felszólalásra jelentkezett, Apponyi aggályait fejezte ki. Ekkor szóló interpellációt jelentett be, Apponyi később hozzászólt és azt mondta felszólalhat, mert kormánypárti részről is ketten jelentkeztek.

Felkiáltások balról: Ohó! Ohó! Ez érdekes!

Elnök: Azt hiszem, hogy most már áttérhetünk a napirendre.

Erre az interpellációs könyvet olvasták fel, majd pedig Apponyi előterjeszti, hogy a névszerinti szavazás után az interpellációkra tér át a Ház közvetetlenül.

És most a névszerinti szavazás következett a pénzügyminiszternek Urmánczy Nándornak adott válasza felett a beruházási törvényjavaslat és a székely-vasutak kiépitése tárgyában.

Elnök elrendeli a szavazást.

Polónyi A betü kihuzása előtt a kérdést kell feltenni!

Apponyi elnök: Tiltakozik az ellen, hogy őt folyton rendszabályozzák. Tudja jól, hogy miként kell eljárni.

Polónyi Géza feláll.

Felkiáltások jobbról: Mihez beszél?

Polónyi Géza: A betü kihuzásához illetve a kérdés feltevéséhez. A betüt, hogy a szavazást melyik betün kezdik, a kérdés megállapitása után kell kihuzni. Egyébként kérdi, mire kell a szavazás, a mai vagy a tegnapi válaszra, illetve inditványokra, hogy a ma adott pénzügyminiszteri válasz a szavazásból kirekesztendő. (Helyeslés jobbról, tiltakozás balról.)

Rakovszky István nem csatlakozik Polónyi felfogásához, az elnök a házszabályok szerint helyesen járt el. (Tiltakozás a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Polónyi felfogását védi, ahhoz csatlakozik. A kérdés feltevéséhez szavazást is provokálhatunk, a mi meg is fog történni. (Derültség, taps a jobboldalon.) Nem engedhető meg, hogy a tuloldal székelyei egyik társukat terrorizálják. (Tiltakozás jobbról.)

Elnök: Ő a kérdést ugy tette fel, hogy tudomásul veszi-e a Ház a pénzügyminiszter tegnap adott válaszát. (Taps a baloldalon.)

Polónyi: Igy helyes!

Elnök: Bocsánat, itt szóhiba van. Ugy tette fel a kérdést, hogy tudomásul veszi-e a Ház a pénzügyminiszter válaszát.

Felkiáltások balról: Ahá!

Elnök: Miután azonban a Polónyi kérdés fogalmazványának érdekében névszerinti szavazást kértek, inkább hozzájárul Polónyi formulájához. (Éljenzés és taps balról.)

Polónyi: Most szavazzon Bedő!

Öt perc szünet.

Szünet után megejtették a szavazást. Urmánczy nemmel szavazott, a többi kormánypárti székely képviselő igennel. A néppárt és függetlenségi párt nemmel.

Szavazás után:

Lukács László válaszolt *Kecskeméthy* Ferencnek a sójövedék ügyében tett interpellációjára. A törvény, ugymond, fölhatalmazza a minisztert a sóhivatalok beszüntetésére. Megbizható cégeknek hitelezhető is a só, de senki sincs kötelezve ott sót vásárolni, tehát monopolizálásról beszélni nem lehet. Kecskeméthy a miniszter szerint hallott harangozni valamit, de nem tudja: mit.

(Zajos felkiáltások a szélsőbalról: — Panama! A szerződést kérjük.)

Rakovszky és **Beöthy**: Parlamenti bizottságot kérünk! Panama! (Nagy zaj. Elnök hosszasan csenget.)

Lukács László: Beszédét folytatva megjegyzi, hogy téves Kecskeméthy Ferenc amaz állitása, mintha az országban évente 18 millió mázsa sót adnának el, mert hisz akkor minden ember annyit fogyasztana el, mint egy felnőtt marha. (Derültség.) Kecskeméthy vádjai valótlanok, óhajtandó, hogy máskor jobb információkat szerezzen. A jobboldal helyeslésére a szélső bal folytonos zaja volt a felelet s ujra ki-kitört e felkiáltás: Panama! Panama!

Kecskeméthy Ferenc kéri a ház engedelmét, hogy holnap válaszolhasson a miniszter válaszára.

A ház megengedi s ezzel a képviselőház ülése véget ért.

Ismét kompromisszum-hirek.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, junius 10.

Politikusok és hirlapirók ismét szárnyra eresztik képzelő tehetségüket és világgá bocsátanak százféle találgatást, hogy mikképen fognak a pártok egymás között megegyezni, vagy meg nem egyezni, avagy mikképen fog a kormány kifogni az ellenzéken. Egynémelyek elég merészen azt is kürtölik, hogy az ellenzék bocsájtja világgá a megegyezési hireket, mert érzi, hogy gyenge és szeretné siettetni a kibontakozást.

Mindebből csak annyi igaz, hogy az ellenzék csakugyan szivesen látná a kibontakozást, de nem azért, mert gyengének érzi magát és nem is pártérdekből, hanem azért, mert az országnak jó volna, ha az ügyek menete visszatérne a rendes mederbe és a fenyegető terhek is elmaradnának. A kormány és pártja ellenben mitsem törődnek az országgal és tisztán abból a szempontból nézik a dolgot, hogy a pártérdek csorbul, ha ők most bármivel előmozditják az ország javát.

Ilyenformán nehéz a megegyezés, noha nem lehetetlen; de egyelőre még igen nagy akadálya van és ez Széll Kálmán miniszter sége. A helyzet olyan, hogy kormányválság nélkül megegyezés alig képzelhető. Széll Kálmán ugyanis kijelentette minden ellenvéleménynyel szemben, hogy ő az obstrukciót megtöri az u. n. passziv rezisztenciával. Ezt elmondta a pártban, a Házban és erre vállalkozott a koronával szemben is, noha ott nem nagy tetszésre talált ez a jámbor terv.

Széll terve csütörtököt mondott. Ezt ma már mindenki látja és tudja, talán maga Széll Kálmán is. A helyzet tisztázása ezek után tisztán a miniszterelnökön áll, — miután terve dugába dőlt — a legelemibb politikai illem szabályai szerint le kell mondania. Ezzel expiálta a koronával szemben hibáját és az uj miniszterelnök már tehet konkrét javaslatokat a kibontakozásra és az ellenzékkel való megegyezésre.

Hogy ki volna az uj miniszterelnök az ebből a szempontból nagyon mellékes. Lehet akár maga Széll Kálmán is, mert uj megbizatás esetén a korábbi felfogása már se nem köti, se nem kötelezi.

Az természetes, hogy uj ember vagy akár az átvedlett Széll Kálmán is csak ugy fogadhatja el véglegesen a kabinetmegalakitásra a megbizást, ha előbb az összes pártokkal megegyezett. E nélkül az előleges megegyezés nélkül a kormányválság nem ér semmit és teljesen felesleges, mert a mostani elkeseredett harc nem személyek ellen, hanem elvi alapon folyik.

Mindebből világosan kiderül, hogy kormányválság nélkül kár megegyezési hireket terjeszteni. Ha Széll Kálmán az a hazafi, a kinek mondja magát, rövid uton megteremtheti az egészséges megegyezési alapot: mondjon le.

Tegnap azt beszélték, hogy Széll le is akar mondani és hogy lemondó levele már két nap óta volna a felség asztalán. Ezt nem hisszük el, még pedig nem a dolog lényege miatt. Utóvégre is a miniszterelnökök nem leveleznek egyszerüen a királyokkal. Az igaz, hogy a lemondást irásban kell beadni; de előzőleg szokás kihallgatásra menni, a királyt informálni, a lemondási szándékot szóval bejelenteni és csakis a felség előleges tudtával a lemondó-levelet benyujtani.

Igy legfeljebb az lehet igaz, hogy Széllnek két nap óta megvan a lemondási szándéka. Valósitsa meg minél előbb; használ vele az ország ügyének és megkiméli önmagát is hosszas kinos vergődésektől.

Kolozsvár ipara és kereskedelme.

(*Két cikk.*)

Kolozsvár, junius 10.

I.

A mai rendkivüli politikai viszonyok között sem lesz érdektelen, ha elmondok egyet-mást — ugy általánosságban — városunk ipari és kereskedelmi állapotáról.

Ez elhatározásra egyfelől a küszöbön levő *iparkamarai választások*, másfelől pedig *Hevesi* József barátomnak a »*Tisztességtelen verseny*«-ről irt cikke, de legfőképpen az időközönként föl-fölbukkanó *iparpártolási akció készteti.*

Az iparkamaránk fennállása óta talán az első és páratlan eset, hogy a kamarai választások két izben is megsemmisittessenek. Azonban én még sem török pálcát fölötte, mert ez azt bizonyitja, hogy kereskedőink és iparosaink az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben érdeklődnek az iparkamara működése, mint oly intézmény iránt, mely első sorban van hivatva városunk kereskedelmének és iparának föllendi tésére törekedni és munkálkodni.

Előttünk áll iparkamaránk multja — s habár nem tagadható, hogy a közügy szolgálatában megőszült s érdemekben gazdag titkára erős akarattal igyekezett megragadni minden alkalmat, mely városunk közgazdaságának előmozditására szolgált, — mindazonáltal nem tagadható az sem, hogy a kamara a maga teljes egészében nem tudta a rendelkezésére álló eszközöket és igénybe vehető szakerőket kellően fölhasználni.

Állitásom igazolására a sok közül csak egyetlenegy példát hozok fel. Ez pedig az első tekintetre jelentéktelennek látszó, de végeredményében városunk ipara és kereskedelmére nagy jelentőséggel biró *városi vásárvám-* és a *kövezetvám dijszabályzata.*

Városunk tanácsa s maga a törvényhatósági bizottság is nem térhetett ki az utóbbi évtizedek alatt minden oldalról igényelt, sőt hangosan követelt szükséges alkotások létesitése elől, oly nagymérvü befektetéseket és csak részben megtérülő kiadásokat kellett hogy eszközöljen, melyek a város tényleges jövedelmével nemcsak arányban nem állottak, hanem azt tetemesen felül is multák.

Ezeknek fedezésére első sorban és legbiztosabb jövedelemként a községi pótadó emelése áll rendelkezésére és igy 4—5 év alatt az addig 30—35%-os pótadóból 65%-ra volt kénytelen fölemelni. Ezt már az adófizető polgárság zugolódása nélkül följebb emelni bizony-bizony nem igen lehet, mert a többi mellékes pótadókkal már 100%-nál is többet fizetnek pótadóban a város polgárai s mégis folytonos pénzhiánynyal küzd a város házi pénztára.

Mi természetesebb tehát, minthogy a tanács olyan adók beállitását és emelését vegye célba, melyek szerinte, általánosságuknál fogva, kevésbbé észrevehetők és érezhetők. Ilyenek a fogyasztási adók mellett a vásárvám- és kövezetvám-dijtételek fölemelése, melyeket lényegesen fölemelne és az addig vámdijmentes árukkal is kiegészitene. 1901-ben a városi bizottság közgyülésével elfogadtatott és a belügyminiszter által is jóváhagyatott.

A kereskedelmi és iparkamarának föladatai közé tartozik a „*vásár-ügy* és *piaci szabályzatok*“ alkotása is, melyet a városi kormányhatósági bizottság „*a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után állapithat meg szabályrendeletileg.*“ S dacára annak, hogy ugy az iparkamara érdemes titkára, valamint a kamarai tanácsosok közül igen sokan tagjai a város képviselőtestületének, csak az életbeléptetés és a polgárság mozgalma után jutott eszébe a kamarának lépéseket tenni a fölsrófolt dijtételek alábbszállitására.

Ez is, mint sok más eset azt bizonyitja, hogy szüksége van az iparkamara tanácsosainak fölfrissitésére; uj erők beválasztására. Lehet, hogy kényelmesebb dolog régi, megszokott mederben és egyénekkel vezetni az ügyeket, de az is bizonyos, hogy fokozatosan fejlődő iparunk és kereskedelmünk tehetséges s talán szerény anyagi körülmények között élő ifju szakerőinek bejutása által uj vérkeringést nyer a már-már petyhüdtté vált kamarai intézményünk is.

Ezért örvendtem és örvendek én annak az érdeklődésnek, amely az iparkamarai választások iránt nyilvánul. És a pártok szakadásában is csupán azt kárhoztattam kezdettől fogva, hogy a kereskedők között a *felekezeti* kérdés és az iparosok között ugy, miként a kereskedők között egyaránt a „*kis-* és *nagy*“-*iparos* és *kereskedő* elnevezés szerint alakultak meg az egymással szemben harcoló pártok.

Na hát erre semmi szükségük nem volt és nem is lesz, sem az iparosoknak, sem a kereskedőknek, annál kevésbbé az iparkamarának.

Fájdalom, de Kolozsvárt sem nagykereskedő, sem nagyiparos nincsen, hanem vannak többféle nyomorusággal küzdő iparosaink és kereskedőink, kiknek az üzletük nemhogy fejlődne, hanem hónapról-hónapra, évről-évre visszaesik, mert pang nemcsak iparunk és kereskedelmünk, de mezőgazdaságunk is, melynek megváltoztatására első sorban együtt és nem külön-külön tömörülniök kell kis- és nagy-iparosoknak, kereskedőknek és mezőgazdáknak egyaránt.

Az ugynevezett „*kis-iparos*“-párt meg is tette az összetartásra nézve az első lépést, dacára, hogy két izben is megmutatta erejét, tömörült erősségét. Csupán azt kötötte ki föltételül, hogy pártjának arra való, szakképzett férfiai ugyanoly arányban jelöltessenek s választassanak be az iparkamarába, mint a „*nagy-iparosok*“ pártjából. Ez önzetlenségükért a legnagyobb elismerés illetheti őket; mert ez által bizonyságot tettek arról, hogy ők az iparkamarát oly intézménynek tekintik, mely a közérdeket van hivatva szolgálni, de a mely nem ismer vagyoni megkülönböztetést a tehetség és szakértelem tekintetében, hanem karöltve igyekszik előmozditani az általános ipari jólétet, mint az ország közgazdasági fejlődésének egyik sarkalatos objektumát.

Én hiszem, hogy a pártok vezetői megragadják az alkalmat s együttes jóakarattal jelölik ki és választják meg az arra hivatott férfiakat a tanácsosi diszes állásra, mely nem *cim*, nem *rang*, hanem *küldetés* a köztevékenység forumára. —cz.

(Befejező közlemény következik.)

UJDONSÁGOK.

Politikai pletykák.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, juinus 10.

Nagyon beavatott ember, a ki együtt utazott a közös hadügyminisztérium egyik előkelő hivatalnokával, mondta el, hogy Pietreich közös hadügyminiszter kegyvesztett nem a király, hanem Beck vezérkari főnök és Frigyes főherceg előtt. Pietrich, a magas müveltségü katona, a kiváló tudós kinyilatkoztatta, hogy a magyarok követelése a vezénylő nyelvet illetőleg nemhogy ártana, de használna a hadsereg egységének. Azt mondta, hogy a követelést teljesiteni lehet is és kell is. Azt mondják, hogy Pietreich és Fejérváry báró a nemzeti követelés e részének teljesitésébe megegyeztek, de nem a Széll Kálmán javára.

*

Tegnap a folyosón, a nemzeti pártok megint szidták Bánffy Dezső bárót. Mikor bajban vannak, a hangulatot Bánffy káromlással szerzik a maguk javára. Kegyetlenül dörgött ma az egyik:

Mégis szörnyüség, hogy a protestáns Bánffy, Polónyit beválasztatta. Mégis kell ethikának lenni a politikában.

A szomszédja megjegyezte:

— Soha miniszterelnök még nem rugdosta meg elődjét annyiszor, mint Széll Kálmán. Kegyetlen se volt soha még olyan, mint Széll. Hát fogat fogért Szilágy-Somlyóért, Kézdi. No érti?

*

A lipótvárosi kaszinóban naftalinoznak. Alig-alig akad partner alsóshoz és aki odakerült, az Bánffy elé járul politikára. Hizelegnek neki, hogy ő rejtegeti a helyzet kulcsát, mire ő igy szól:

— Nem vágyakozom a miniszterelnökségre. Nyugodalmasabb az élet igy mint amugy. Ha Széll Kálmán megbukik, tán kapok valahol mandátumot és beállok közlegénynek. A marsallbotot majd másnak a tarsolyájába teszem.

Hogy buktam: nem vált ártalmamra. Megismertem az embereket és néha megmosolygok olyat, amit azelőtt komolyan vettem. A legsulyosabb válság Erdély felől fenyeget. Szörnyü csata van ott, a mit persze, a Continentál fogadóban nem vesznek észre se a Vampeticsben.

—

— (**Finn tudós Kolozsvárt.**) Erdekes vendége volt a minap Kolozsvárnak. Taad-Laitinen dr., a helsingforsi egyetem közegészségtan tanára látogatta meg városunkat. Rigler Gusztáv dr. egyetemi tanár kiséretében megnézte a közegészségtani intézetet és vizsgáló-állomást, valamint a belgyógyászati klinikát. Laitinen tegnap utazott el Kofozsvárról.

— (**A tábla szüneti tanácsa.**) A kolozsvári kir. itélőtábla szüneti tanácsa julius hó 5-től augusztus hó 15-ig bezárólag a következő: Elnök: Heppes Miklós kir. itélőtáblai tanácselnök. Birák: Pap Farkas, Sámi László büntető, — Mikó Imre, Becsek Lajos polgári kir. itélőtáblai birák.

Augusztus hó 16-tól augusztus hó 22-ig bezárólag: Elnök Heppes Miklós kir. itélőtáblai tanácselnök. Birák: Incze Gerő, Sámi László büntető, — Mikó Imre, Becsek Lajos polgári kir. itélőtáblai birák.

Augusztus hó 23-tól augusztus hó 30-ig bezárólag: Elnök Heppes Miklós kir. itélőtáblai tanácselnök. Birák: Incze Gerő, Sámi László büntető, — Becsek Lajos, Pozsoni Antal polgári kir. itélőtáblai birák.

— (**Leleplezett pénzhamisitóbanda.**) Lapunk már számtalanszor megemlékezett a kolozsvári és vidéki pénzhamisitókról és számtalanszor hivta fel a rendőrség figyelmét a pénzhamisitó-bandára. Figyelmeztetésünknek meg is lett az eredménye, a menynyiben a rendőrség részéről régen nyomoznak a hamispénzek készitői után. A nyomozásnak minap fényes eredménye lett. Ugyanis Kovács Lajos rendőrbiztosnak sikerült a bandát működés közben meglepnie az „Orient“ szálloda egyik szobájában. A vallomások eredményét a rendőrség a további nyomozás érdekében még titokban tartja, annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy a banda tulajdonképpeni központja a szomszédos Vista községben van, a hol számos tagja van a pénzhamisitó bandának. Eddig elfogtak két asszonyt, mindkettő vistai, egy kolozsvári férfit, egy községi birót és egy mülakatost. Érdekes, hogy az asszonyok a rendőrségen magukat méraiaknak mondották; a csendőrök nyomozata azonban kideritette, hogy vistaiak. A nyomozati iratokat a rendőrség áttette az ügyészséghez.

— (**Halálozás.**) Egy fiatal tanárjelölt: Timár Gábor, élete 19-ik évében, hosszu szenvedés után tegnap reggel Kolozsvárott elhalálozott. Az ifju halottat ma délután 5 órakor a köztemetőben levő halottas csarnokból helyezik örök nyugalomra.

— (**Helyreigazitás.**) Fölkérettünk az alábbi sorok közlésére: A »Magyar Polgár« egyik közelebbi számában személyemmel foglalkozó és engem sértő közlemény jelent meg, kötelességem rektifikálásul kijelenteni a következőket: Czobor Hugó nevü egyén, a „Szeben és Fogarasvármegye“ cimü, „már megszünt politikai lap“ (természetesen szabadelvüpárti lap) szerkesztője, miután nem sikerült engem 500 koronáig megpumpolnia — sértő közleményeket közölt ellenem, mire én sajtópörrel felelek. Hogy különben kicsoda Czobor alius Eischer Hugó, bárki megkérdezheti Hunyady Béla urat (Budapest Murányi u. 48.), Greiger budapesti tanár urat (Budapest, Akácfa u. 24.) és Báthaszéki Lajos urat (Budapest) stb., a kikkel nevezett egyénnek elintézetlen ügyei vannak. Nagyszeben, 1903. jun. 9. Dr. *Szőcs Géza*, tanár, a »Nagyszeben és Vidéke« főmunkatársa.

(**Esküvő.**) Nyegrutz Jakab e hó 7-én esküdött örök hüséget Ján Lukács leányának, Mariskának. Az egyházi áldást Esztegár Gergely áldozópap, főgimnáziumi hittanár teljesitette.

— (**Az országos orvos-szövetség**) kolozsvári fiókja 1903. junius hó 17 én d. u. 5 órakor a Mentő-Egylet helyiségében rendes közgyülést tart, melynek tárgya: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztár vizsgálóbizottság jelentése. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Az elnök és pénztáros valamint a választmány I-ső harmadának választása. 6. Inditványok. Este 8 órakor a New-York szállodában társas vacsora.

— (**A kolozsvári polgári fiu-iskola torna-vizsgája.**) A torna-vivó épület udvarkert helyiségében tegnap délután tartotta évzáró vizsgáját a polgári fiu-iskola tanuló ifjusága. A vizsgálaton dr. *Széchy* Ákos igazgató vezetése alatt jelen volt az egész tanári kar. A közönség köréből a szülők és érdeklődő tanügybarátok igen nagy számban jelentek meg s mindvégig nagy érdeklődéssel nézték a tanulók testedző torna-gyakorlatait. A gyakorlatokat *Kőrösy* József iskolai tornatanár vezette mesterileg. Az ő fáradhatatlan buzgalmának és kiváló szakképzettségének köszönhető ama szép eredmény, melyet a polgári iskola tanulói a lefolyt tanévben a tornászatban elértek. — A csoportos szabad és katonai gyakorlatok végeztével a kiváló tornászok nyujtón korláton és a távolugrásban keltek versenyre közülök különösen *Versényi* György, *Szigethy* Árpád, *Jovend* Jenő, *Nyiredy* János, *Hirschfeld* Ferenc és *Moldován* György tüntek ki ügyességük és erőgyakorlataik által. A tornászat után a tanulók a „Három szinü zászló“ kezdetü dalt és a Hymnuszt énekelték el, minek elhangzása után Dr. Széchy igazgató meleg szavakban mondott köszönetet fáradozásáért és buzgólkodásáért Körösy József tornatanárnak kit a jelen volt közönség is lelkesen megéljenzett.

— (**Eljegyzés.**) Szentmiklósi József hirlapiró kollegánk, a »Hódmezővásárhely« felelős szerkesztője, a napokban tartotta eljegyzését Deutsch Aranka kisasszonynyal Gyulán.

— (**Lövések éles töltéssel.**) Katonáéknál a legmesszibb menő elővigyázat és óvatosság mellett sem kerülhetik el, hogy olykor-olykor szándékosan, avagy véletlen-

---

A hadonázás következtében egyik kézelőm gombja meglazulva a földre esett és elgurult.

Rögtön letérdeltem és keresni kezdtem a gombot.

Az asszonyka dühösen kiabált:

— Uram, ez erőszak! Ez nem járja! Ön visszaél az én védtelenségemmel!

E pillanatban nyilik az ajtó és betoppan egy jól megtermett izraelita. A férj!

A bámulattól meredten állt meg előttem, aki meglepetésemben épen az asszonyka lábai előtt maradtam meg, térdelő helyzetben.

— Mit csinálsz itt nyomorult? Kérdi tőlem vizilószerü bődülettel.

— Keresek valamit, felelem hidegen. Azonban nem emlékszem reá, hogy mi ketten valaha kölcsönös tegezésre irányuló szóbeli szerződést kötöttünk volna.

— Mióta szereted a feleségemet? — felelj' mert megfojtalak! Orditotta folytatólag.

Erre már fölugrottam és a védőállásba helyezkedtem, de mielőtt válaszolhattam volna, a menyecske férjéhez fordulva rákiáltott:

— Semmi közöd hozzá!

— Hah! Hát igy vagyunk — kiáltott a férj? — Még be is mered vallani?

— Igenis bevallom. Ez az ur az én kedvesem. Ugy-e édes Gézám? — fordult hozzám az asszonyka.

Erre aztán én ámultam el.

— Bocsánat — hebegem zavartan — én nem vagyok édes és nem vagyok Géza!

— De kedves barátom! Csak nem tagadja el? Vagy talán fél a férjemtől? Ne féljen, én megvédem. Csak a testemen át férhet önhöz.

Ezzel átölelt és többször megcsókolt.

A férj, a ki a bámulattól önkivületben állott, erre fölkapott egy széket, azzal a szándékkal, hogy hozzám vágja, mialatt eszeveszettül orditott.

— Ennek már a fele sem volt tréfa.

Hátra ugrottam és kirántva végrehajtásoknál mindig nálam levő revolveremet, reá szegeztem.

A nagy lármára berohant a mellékszobából két társam és rémülten nézte a történőket.

A revolver láttára az alperes nyomban megjuhászodott.

— No ne izéljen kérem, — szólt. — Azonban okvetlenül meg fogunk verekedni.

— Nem tudom ugyan miért, de rendelkezésére állok, sértéseiért különben is elégtételt kérnék.

— Hogyan? Ön? Aki udvarol a feleségemnek? Aki tönkre tette boldogságomat? Akit tetten értem a feleségemnél?

— Tisztázzuk a helyzetet. Ön engem sajnos, nem ért, de nem is érhetett tetten. Én önagyságát nem ismerem. Most láttam először életemben.

— Hát akkor miért térdelt előtte?

— Kerestem a kézelőm elgurult gombját.

Erre az alperes a feleségéhez fordult.

— Igaz ez?

— Igaz, felelt a menyecske.

— Hát akkor miért mondtad, hogy ez az ur a kedvesed?

Az asszonyka szikrázó szemekkel kapta föl az asztalon heverő apasági keresetlevelet.

— Hogy miért? *Ezért!* Szólt és átnyujtotta neki. – Hadd érezd te is, mi az, ha valaki megcsaltnak érzi magát.

Hüledezve kérdi a férj:

— Mi ez?

— Gyerekség, vágom közbe. Valószinüleg valami utiemléke az urnak.

Az alperes rettentően elröstelkedett majd siró feleségének néhány bocsánatkérő szót hebegett. Mikor aztán megtudta, hogy kik vagyunk és miért jöttünk, bocsánatot kért tőlem.

Erre meg akartuk végre kezdeni a végrehajtást.

Ez ellen igen erősen tiltakozott, majd észrevéve az üres minta üvegcséket, azzal fenyegetőzött hogy feljelent bennünket ha foganatositjuk az exekuciót.

A végrehajtó erre szörnyen megijedt és reábirt, hogy az eljárás mellőzésével egyezzek ki az alperessel havi részletekre.

Ez meg is történt, mire a végrehajtó és a becsüs társaságában az átélt kellemetlenséget kiegyenlitő több kellemes csók emlékével nyugodtan és előkelően távoztunk.

Azóta volt már sok szép alperesnőnél dolgom, de csókot, ilyen körülmények között, egy sem intézett hozzám.

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

ségből éles golyó ne kerüljön az előirt vaktöltések közé. Rövid idő alatt tegnap másodszor esett meg Nagyváradon is, hogy valamelyik Manlicherből éles golyó röpült ki. Legutóbb Békéssy ezredparancsnokot csaknem leteritette a mellette elsüvitő éles golyó, mig tegnap a 37-es bakák gyakorlatán ujra ismétlődött az eset. Ujra éles golyó süvitése hallatszott s szerencse, hogy a gyakorlat ellenfelei lent a völgyben pihentek s igy a felettük elrohanó golyó senkiben se tett kárt. A vizsgálatot természetesen megindították s hogy eredménytelenül, — az nagyon természetes.

— (**Szülők figyelmébe.**) A kolozsvári bennlakással összekötött kereskedelmi akadémia felső kereskedelmi iskolai tagozatába a tanulók felvételét a jövő 1903—4-ik tanévre folyó évi junius hó 30-tól julius 5-ig d. e. 9—12 óráig teljesitik, amidőn a beirt tanulók az igazgatónál hagyják iskolai bizonyitványaikat s a 10 korona felvételi dij ellenében beirási igazolványt kapnak. Ha a tanév végén felvett tanulók a következő tanév elején, szept. 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkeznének, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi dijat is elvesztik. Tandij egész évre 120 korona. Az internátusba való fe vételért szintén a fentirt időben lehet jelentkezni s ekkor egy havi ellátási dij, 80 korona befizetendő. Bővebb értesitést a hozzá fordulóknak az igazgatóság ád.

— (**Órások és ékszerészek vasárnapja.**) A kolozsvári órások és ékszerészek e hó 14-ikétől fogva vasárnaponként üzleteiket egész nap zárva tartják.

— (**Iparosok figyelmébe.**) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt ipari körök tudomására hozza, hogy a m. kir. technologiai iparmuzeum igazgatósága a muzeumban jelenleg kiállitott kisipari benzin, petróleum és gőzmotorok szerkezetének, működésének és jó karban tartásának megismertetésére és okszerü kezelésöknek begyakorlására ez évi junius hó 15-ik napjától kezdve rövid tartamu tanfolyamokat rendez. Egy-egy tanfolyam tartama hat nap, a tanitás dijtalan. E tanfolyamokra felvételnek első sorban a kisipari motorok tulajdonosai, másodsorban azon gépkezelők, kik kisipari motorokat már kezeltek, vagy most kezelnek, végre — amennyiben a jelentkezők száma megengedi — vizsgázott gépkezelők is. Beiratkozni lehet a muzeum irodájában (VIII. József-körut 6. szám) a hivatalos órák alatt naponként 9 órától 1-ig. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségöket s jelenlegi foglalkozásukat. A vidékiek okmányaik beküldése mellett levél utján is beiratkozhatnak.

— (**Ev. ref. egyházkerületi értekezlet Tordán.**) Az ezelőtt két évvel, itt Kolozsvárt megalakult egyházkerületi értekezlet, julius 1. és 2-ik napjain tartja ez évi közgyülését Tordán. A reformátusoknak ezt az erős várát választották ki az ez évi összejövetel szinhelyéül. Összegyülnek ott a reformátusok megbeszélni egyházuk épitésére, a hitélet fejlesztésére vonatkozó kérdéseket. Ezen értekezlet mindig nagy arányu szokott lenni s mint halljuk, ez évben különösen sokan készülnek részt venni az értekezleten, a mit bizonyára nagyban elősegit a tordaiak hagyományos vendégszeretete, a melylyel hivják és várják most is a vendégeket. — Mi is felkérettünk annak közlésére, hogy a kik az értekezleten megjelenni, kedvezményes jegyet és szállást igénybe venni óhajtanak, junius 20-ig föltétlenül jelentsék be szándékukat Nagy Mózes ref. lelkésznél, hogy kellő időben gondoskodhassanak mindezekről.

— (**Mi lesz Kormossal?**) Tekintetes *Kormos* Adolf, volt kuriai biró jövője nagy kérdőjel köré fonódik. Mi lesz Kormossal, milyen foglalkozást vállal majd, hogy a megélhetést biztositsa? Ez a kérdés járja jogászkörökben. Mint biztos forrásból értesülünk, a nagy kérdés nemsokára megoldást nyer. Kormos Adolfnak ugyanis a birói kvalifikációja mellett ügyvédi oklevele is van s ezen oklevél alapján a közel napokban folyamodik a budapesti ügyvédi kamarához felvétele végett. Ha vajjon a kamara nehézségeket fog-e támasztani a fölvétel iránt, azt természetesen csak a kombinációk lapjára lehet irni; a szerencsétlen embernek azonban máris jelentkeznek barátai, akik latba vetve tekintélyüket, nem fogják engedni, hogy a megtévedt birónak ezt az utolsó falatját is elüssék.

— (**Ravasz tolvajok.**) Meglehetős ravaszsággal — bár már nem éppen ismeretlen módon — lopta meg Szopós Juont és édesanyját Szopós Máriát két uriasan öltözött tolvaj. Szopos Juon és édesanyja egy tehenet hajtottak tegnap Somtelekről Kolozsvárra a vásárra s azt 120 koronáért el is adták. Észrevette ezt két tolvaj. Az egyikük visszamaradt és Szopós Juontól tanácsot kért, hogy milyen ökröt vásároljon. Szopós készségesen rendelkezésére állott a tolvajnak, a ki rühájáról itélve urnak tartott és elment vele ökröt vásárolni. A mint mentek — a másik tolvaj, a ki előttük haladt egy pénztárcát ejtett el. Társa sietett azt felvenni és kicsalta Szopos Juont és az anyját az állomáson tulra. A második tolvaj éppen akkor ért oda, a mikor osztozkodni akartak. Rájuk rontott és megmozgatta őket. Szopós Máriánál megtalálta a tehén 120 korona árát és azt azon a cimen, hogy az az ő elveszett pénze — elvette. Erre neki esett egy bottal a társának és ütlegelni kezdte. Ez meg futott az ütlegek elől, követve a pénztárcát elejtő tolvajtól. A furfangos gazemberek igy megszöktek áldozataik elől, mig azok észretértek. A rendőrség — hová jelentést tettek — nyomozza az „ismeretlen“ tolvajokat.

— (**Micsinai üldözése.**) A főkapitányság ma a vámos-nikoli csendőrőrstől táviratot kapott, melyben azt jelentik, hogy egy paraszt tegnap Jászdósáról Zarándig egy mezitlábos embert vitt kocsiján, akire a Micsinai személyleirása teljesen ráillett. Hozzáteszi a távirat, hogy az illető vándorember a kocsin folyton térképeket tanulmányozgatott. Ez az utóbbi körülmény csakugyan Micsinaira vall, akiről az apja is beszélte, hogy a legutóbbi időben térképeket vásárol folyton azokba merült bele. A rendőrség biztató jelnek tartja ezt, most erélyesen nyomoznak ebben az irányban. A rendőrséghez még folyton érkeznek táviratok Micsinai utjáról. Alitólag Tótalmáson és Szentmártonkátán látták. A Süttön tegnap elfogott ember Kassai Géza péklegény, akinek csakugyan hiányzott a körme az egyik ujján, ami Micsinainak tudvalevőleg egyik ismertető jele. A Valkón letartóztatott embert a nép meg akarta lincselni és a csendőröknek csak nagy nehezen sikerült őt megvédni. Az ottani csendőrség erősen hitte, hogy Micsinait fogta el és csak a budapesti főkapitányság kétszeri távirati utasitására bocsátotta szabadon az ártatlan embert.

— (**Az erdő réme.**) A biharmegyei Tenke község határában lévő nagy kiterjedésü erdőségnek két veszedelmes lakója volt pár hét óta. Ez a két csavargó — mint levelezőnk irja — Buchstädter Jakab lakatos és Schram Fülöp szücslegények voltak, a kik eleinte csak apróbb lopásokat követtek el éjnek idején s a lopott tárgyakat az erdőbe hordták, a hol zavartalanul éltek egy ideig. Ki tudja meddig lakhattak volna ott, ha a rablásra nem vetemednek. Tegnapelőtt este vásárosok hajtottak el az erdőszélen. A két csavargó revolverrel lesbe állott s megállitotta az arra haladó két kocsit, az utasokat kifosztották és ami élelmicikket találtak a kocsikon, azt el is vitték. Az esetről másnap tudomást szerzett a csendőrség is, mely üldözőbe vette a rablókat. Éppen jókor érkeztek a csendőrök a rablótanyára, mert megjelenésük által sikerült egy fiatal oláh leányt egy gyalázatos merénylettől megszabaditani. A két csavargó ugyanis hétfőn reggel egy Boga Mariána nevü leányt, ki gyanutlanul haladt el az erdőszélen megfogták és behurcolták az erdőbe. A megrémült leány teljes erejével védekezett a merénylők ellen. Akkor érkeztek oda a csendőrök; a két rablót, a kik azonban, mikor észrevették, eleresztették az áldozatukat és futásnak eredtek, a csendőrök üzőbe vették őket és a mezőn dolgozó emberek segitségével mindkettőt elfogták.

— (**Meggyilkolt család.**) Magyar-Egregy község lakosait — mint nekünk irják — borzalmas gyilkossági eset tartja izgalomban. Hétfőn virradóra ugyanis a Simán-család ellen gyilkossági merényletet követtek el, amikor is Simán Illés 22 éves legényt megölték, a családfő és feleségén pedig oly sulyos sérülést ejtettek, hogy életbenmaradásuk teljesen ki van zárva. A gyilkosság részletei ezek: Simán Illés, a megölt legény, szerelmes volt egy falujabeli leányba, Zsuka Erzsibe. A legény házasságot igért a leánynak, de erről a tervről a legény szülei hallani sem akartak. Két héttel ezelőtt a Simán-fiu megszöktette a leányt s miután egy hétig a mezőn rejtőzködtek, a legény hazavitte a leányt a saját szülei házába. Simánék azonban nem jó szemmel nézték a dolgot s kikergették a leányt a házukból, aki aztán hazament az ő szüleihez. Azóta a fiatal Simán feléje sem nézett a leánynak, sőt megüzente Zsukáéknak, hogy neki tovább nem kell a leány, próbáljanak mással szerencsét. Ez az üzenet annyira felbőszitette a leány apját és két legénytestvérét, hogy bosszura határozták el magukat. Vasárnap este az öreg Zsuka a két fiával a korcsmába mulatott. Éjszaka ittas fővel távoztak s egyenesen Simánék lakására tartottak. Az udvaron találkoztak a fiatal Simánnal, akit Zsuka Ferencz, a leány testvére késsel szíven döfött. A kiáltásra kifutott az öreg Simán is, akit sztntén levágtak s azután berontottak a lakásba, a hol a jajveszékelő Simánnén ejtettek néhány veszedelmes vágást. Az eset csak hajnalban derült ki, amikor Simánné magához térve, átvánszorgott a szomszédba, ahol elmondta, hogy mi történt. A csendőrség hétfőn letartóztatta a gyilkosokat, Zsuka György és két fia Zsuka Ferencz és Antal személyében. A kir. ügyészséget táviratilag értesitette az esetről.

— (**Regényes szerelem.**) Olaszország még mindig a regényes szerelem klasszikus hazája. Ezt bizonyitja a következő történet is, a melynek hire Rómából érkezik táviratilag. Egy Manelti Adolfo nevü embert a kórházba vittek. — Sulyos sebből vérzett, amelyet valaki késsel ejtett rajta. A vérző embert bekötözték, lefektették, azután kikérdezték, hogyan történt a dolog? Kissé himezett-hámozott, végre előadta, hogy két ember egymással verekedett; ő közbevetette magát, ki akarta békiteni egymással őket. A két haragos azután, a helyett, hogy kibékült volna neki esett egy nagy késsel és ilyen nagyon csunyán bánt el vele. — Az elbeszélés közben annyi ellentmondásba keveredett, hogy gyanut meritettek, tovább vallatták és azután lassacskán kiderült az a regényes szerelmi história, melynek Manelti Adolfo volt az egyik aktiv és passiv hőse. A legénynek viszonya volt egy telivér olasz leánynyal, a ki egyszersmind háztartását is vezette. A leány szép, szenvedélyes, tüzesvérü és — hütlen volt. Szóval: az olasz lányok minden erénye egyesült benne. Manelti Adolfo sokáig nem tudta meg, hogy rajta kivül mást is boldogit a göndörhaju leány, de végre mégis megtudta. — Rövid uton tehát kitette a szép leányt a házból, mondván, hogy hallani sem akar róla. Mikor a legény kilépett szobájából, a leányt ott találta összekuporodva az ajtaja előtt. Sirt, könyörgött, de a legény hajthatlan maradt. Ekkor a leány kést rántott elő, belevágta a legény testébe s mikor ez megtörtént, sirva borult rá, össze-vissza csókolta és örök szerelméről biztositotta. Adolfo pedig, miután a leány ily módon szerelmének megható és kétségtelen jelét adta, el is hitte, hogy csakugyan őt szereti és senki mást. Meg is igérte neki, hogy a merényletről senkinek sem szól, hanem ha felgyógyul, nőül veszi. Beteg emberből azonban könnyü vallomást kicsikarni és igy a szép leány gyilkossági kisérlet miatt börtönbe került. A legény azonban megesküdött, hogy a leányt, aki igy tud szeretni, okvetlenül nőül fogja venni, ha meggyógyul és a leány is kiszabadul a börtönből.

SZINHÁZ.

Szinházi müsor:

Csütörtök: A drótos tót.
Péntek: Az őrnagy ur. 1-ő r.
Szombat: Az őrnagy ur.
Vasárnap: Az őrnagy ur.
Hétfő: Az őrnagy ur.

Orpheus a pokolban.

Leövey Leó második vendégföllépte.

Szép közönség bucsuztatta tegnap este egykori kedvenc komikusát, *Leövey* Leót, ki Stix Jankó kicsi, de hálás szerepében lépett fel. Tisztelői egy hatalmas babérkoszoruval lepték meg, a közönség pedig minden alkalommal hatalmas tapsokkal honorálta alakitását, amire müvészi alakitásával teljes mértékben reá is szolgált. E vendégföllépés különben alkalmas volt arra is, hogy megmutassa azokat a hiányokat, melyben a mi énekes ensemblenk bővelkedik. Egyébként az előadás abszolute nem állt azon a nivón, amelyet a szegény megboldogult Offenbach iránti pietás is megkövetelt volna. Nem bocsátkozunk bele a részletekbe, egyszerüen konstatáljuk, hogy Szabó Mariska, Garzó Adél, Mátrai, Hunfi, Kassai játszották a főszerepeket. A kiről kötelességünk különösen megemlékezni, az a kis *Fehérvári* Etus, ki Cupidó szerepében énekelt kedvesen és szépen. Otthonos játéka, mely ment volt minden modorosságtól és a melyből némely „nagyjaink“ tanulhatnának értelmes beszédet, szivélyes érdeklődést keltett a közönség körében e kis müvészleányka iránt, ki előttünk fejlődik napról-napra és halad a neki feltétlenül kijutandó dicsőség felé.

(—e—)

* **Frizzo vendégszereplése.** Az európai hirü gyorsalakitó és átváltozó müvész, **Frizzo**, ki legutóbb Budapesten az Uránia-szinházban ejtette bámulatba szédületes gyorsaságával és jellegzetes alakitásaival közönségét, *szombaton* kezdi meg a nyári szinházban 3 estére terjedő vendégszereplését. **Frizzo** speciális és világszerte elismert müvészete nem szorul semmiféle reklámra. Itteni vendégszereplése már azért is méltán fog nagy érdeklődést kelteni, mert Kolozsvárt **Frizzo** müvészi generét előtte még senki nem produkálta. Részletes müsorát később fogjuk közölni, egyelőre csak annyit jelzünk, hogy egész estét betöltő előadásán **Frizzo** 60—80 különböző alakot játszik szédületesen gyors egymásutánban. **Frizzo** mint a 4 előadására már **péntektől** kezdve lehet jegyeket váltani.

* **Az őrnagy ur** premiereje *Frizzo* vendégszereplése miatt a jövő hétre marad. Pénteken „A postás fiu és huga“ énekes bohóság kerül szinre Kassaival és Szabó Mariskával a cimszerepekben.

MULATSÁGOK.

Mulatságok sorrendje:

Jun. 14. A szabómunkások nyári táncvigalma.
„ 28. Iparos aggmenház majálisa.
Julius 4. Kárpitos segédek majálisa.
„ 5. Népünnepély majális.
„ 12. Könyvnyomdászok nyári táncvigalma.
Az összes majálisok a Lövöldében lesznek megtartva.

— (**Az unitárius koll. majálisa.**) Szépen sikerült majálist rendezett tegnap este a unit. koll. hallgatósága, a Lövöldében, mely zsufolásig megtelt szép előkelő közönséggel. Vidám fesztelen jókedv uralkodott mindvégig a majálison, melynek a pirkadó hajnal vetett véget. A négyeseket 100—120 pár táncolta. A zenét *Csikay* Gyuri jó nevü zenakara szolgáltatta. A jelenlevők közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Dr. Gál Kelemenné, Hidegh Mihályné. dr. Kiss Ernőné, Lassel Gyuláné, Albert Dénesné, Abermann Fülöpné, Sámi Lászlóné, Weisz Miksáné, Gyöngyösi Béláné, Pákéi Lajosné, Zsakó Istvánné, Nyiredi Gézáné, Ehrenberger Miksáné, Szuhi Jánosné, Ambrus Gergelyné, Abrudbányai Béláné, Albert Béláné, Iszlai Mártonné, Orbók Mórné, Barabás Károlyné, Sárkány Lajosné, Alexi Györgyné, Gundhart Lipótné, Ács Sándorné és Ferencné, Mezei Lajosné, Solymossy Emilia (Torda), özv. Kriza Jánosné, Muntyán Lipótné, Miki Imréné stb.

Leányok: Abermann Laura, Sámi Annuska, Veres Erzsike, Szuhi Juliska, Ács Mariska, Ilonka, Erzsike és Vilma, Veres Ilonka, Ambrus Mariska, Farkas Rózsika, Annuska és Giza, Wagner Emma, Borszán Ifigénia, Czirjék Erzsike, Tiroler Irmuska, Pap Katinka, Nagy Anna és Olga, Rozenfeld Cilike, Nagy Józsa, Velle Olga, Mózes Aranka, Kriza Ilonka, Kovács Jolán és Margit, Strucka Nucika, Kardos Erzsike, Balló Erzsike és Vilma, Gyöngyössy Ibolyka és Berta stb.

Sport.

Októberi vivóverseny. A »Kolozsvári m. kir. Ferencz-József tud. egyetem tornázó-vivó intézete« által május hó 31-ére Pünkösdvasárnapjára hirdetett torna-athletikai versenyek közbejött akadályok miatt 1903. október hó 4-ére halasztották el. Az előre befizetett bánatpénzek és tétek báró Chappon Samu vivómesternél, Egyetemi torna-vivóterem, visszaszolgáltatnak. Az »Ifjusági Sport-Egylet« játékterén (Tordai-uton) mindennap rendszeres attletikai gyakorlatok tartatnak, Gerentsér László vivómester, az »Egyetemi Athletikai Club« müvezetőjének szakértő vezetése mellett. Az október havában tartandó versenyekre az előkészületek nagyban folynak s mindazon egyetemi hallgatók, kik a nagy szünidőt Koloszvárott töltik, teljesen dijtalanul vehetnek részt azt előkészitési tanfolyamon. Jelentkezések elfogadtatnak az egyetemi tornázó- és vivóintézetben, hol egyszersmind az egyetemi football csapatok beosztása is eszközöltetik.

A vivó-tanfolyam befejezése. Báró Chappon Samu bajnok vivómester befejezte az egyetemi torna-vivó intézetben tartott vivó tanfolyamát és két hónapra müködési terét áthelyezte *Dévára*, hol vivóiskolájában nagyszámu beiratkozások történtek.

Nagy football-torna fog lefolyni ma d u. 3 órakor a tordai uton fekvő játéktéren. — Vezető tanár és versenybiró László (Lassel) Gyula lesz.

Sakkverseny Kolozsvárt. Tegnap tartották meg a kolozsvári Sakkör első fordulóját, melyen kilenc résztvevő jelent meg. És pedig: Adonyi Dénes, Benkő Sándor, É. Csiki Imre, Dunky Ferenc, Krajcsovics Gábor, Mayor József, dr. Óváry Elemér, Vályi Károly, dr. Wettenstein József. A versenyt Gróf Lázár Vincze nyitotta meg, majd a játszók párosittattak, mig egynek, tekintettel, hogy páratlan volt a résztvevők száma, szünnapja volt.

Az eredmény az első napon: Benkő legyőzte Mayort, Csiki erős elnézés folytán dr. Ovárit, Krajcsovics a már jobb állásban lévő Vályit erős elnézés folytán, dr. Wettenstein pedig Dunkit. Adonyinak ma szünnapja volt. A versenyzők állása az első forduló után: Benkő, Csiki, Krajcsovits, dr. Wettenstein 1, Adonyi, Dunky, dr. Óvári, Major, Vályi 0. A következő forduló, mivel csütörtök szünnap, pénteken fog megtartatni az Európa kávéház emeleti helyiségében. — Belépti dij nincs. A verseny győzteseinek adandó szép értéktárgyak Sárga János kirakatában tekinthetők meg.

Táviratok

—Fővárosi és vidéki tudósitóinktól.—

A válság megoldása.

Budapest, junius 10. (Érk. 11 ó) Fővárosi tudósitónk jelenti, hogy beavatott politikai körökben elterjedt hirek szerint a politikai válságban legkésőbb **jövő héten okvetlenül döntés lesz.** Két esetről lehet szó és pedig vagy arról, hogy engedmények adatnak és a Széll-kormány marad, vagy pedig uj kormány jön, mely ha kell erőszakos eszközökkel is keresztül hajtja a letárgyalásra váró jalaslatokat. Annyi bizonyos, hogy a parlamentnek lesz nyári szünideje. A válságnak engedményekkel való megoldását Pietreich, Goluchowszky és Fejérváry javasolják, kiket **támogat ebben a berlini udvar is,** ugy, hogy ő Felsége is hajlandó engedményeket adni.

Viszont az erőszakos kormány kinevezését és az ellenzék megtörését leginkább a vezérkar, a főhercegek és a **trónörökös** óhajtják. A tervbe vett engedmények részleteiről még eddig nincs semmi hir.

A kvóta-arány.

Bécs, junius 10. (érk. 12. óra.) Az osztrák kvótabizottság elfogadta br. Schwegel inditványát, melyben elutasitani akarja a magyar kvótabizottság renunciumát. Elfogadta még br. Chlumetzky pótinditványát, mely szerint a kvóta 1909. év végéig **34·4** arányban állapittassék meg Magyarország részére.

Pestvármegye határozata és Hódmezővásárhely.

Budapest, junius 9. (érk. 11 ó.) Hódmezővásárhelyről jelentik: A mai megyegyülés Endrey Gyula képviselő inditványára magáévá tette Pestvármegye közgyülésének hétfői határozatát s kimondta, hogy erről feliratilag fogják értesiteni a képviselőházat.

A német császár Bécsben.

Budapest, junius 10. (érk. 11 ó.) Berlinből irják: Egy itteni lap hire szerint Vilmos császár a jövő hó 12-én Bécsbe utazik I. Ferencz József király látogatására.

A berlini pestis eset.

Budapest, jun. 10. (érk. 11. ó.) Berlinből jelentik: Most már teljesen kétségtelen, hogy Marggraf ápoló kapta meg a pestist. A beteg állapota annyira javult, hogy nem sokára felkelhet az ágyból.

Budapesti gabonatőzsde.

Jegyeztetett:

Buza máj	—.—.—
Buza okt	7.56—43
Rozs máj	—.—.—
Rozs okt	66·5—66
Zab okt	5·50—51
Tengeri májusra	—.—.—
Tengeri juliusra	6·39—40

REGÉNY

A halott szerelme

— *Regény.* —

Irta: **Gersdorff A.**

Forditotta: **Zentai Leó.** (25.)

V. FEJEZET.

A halott megjelenik.

Gondolataiból egy kocsi zörgése verte fel.

Sandy felállott és kiment a terraszra.

Manka nyugodtan ülve maradt, hiszen neki teljesen mindegy volt, bárki is jöjjön. Majd hangokat és léptek zaját hallotta.

A terembe lámpákat hoztak s egy pillanat alatt vakitó fényes világosság árasztotta el a helyiséget.

Bühl báró nővéréhez jött és bemutatta neki Karahn grófot.

Egyszerü, minden diszitést nélkülöző sok ráncu fehér len ruhájában, klasszikus fejével, könnyedén meghajtott nyakával, szép és a szenvedések és bánat által oly különössé tett arcával Karahn grófnak ugy tünt fel Manka, mint Antigone, csak a hamvas urna hiányzott a válláról.

A gróf szinte önkénytelenül mélyebbre és tiszteletteljesebben hajlott meg előtte.

Manka jéghideg közönyt erőltetve magára, halkan odasugta a grófnak:

— Minek jelent meg ujra. Az én számomra már régen halott volt.

Sempach báró bámulatteljesen nézett fel az asszonyra, a ki feléje forditotta tekintetét és mosolyogva fogadta a báró köszöntését. Szemeivel merőn tekintett rá, mintha kiakarná olvasni, hogy a báró tud-e valamit. Sempach nyugodtan állott előtte; olyan tisztán, nyugodtan nézett rá, mint mindig.

— Nem, ő nem tud semmit, nem sejt semmit s nem árul el semmit — gondolta Manka jóleső megnyugvással.

A borus fellegek, melyek feje fölé csoportosultak egy pillanatra; szét oszoltak és a nap ujra ragyogott.

Sempach Bühl báróval a holdentauni sir felől beszélgetett. Karahn megfigyelte őt a beszélgetés alatt. Tekintete minduntalan a hallgatag szép asszony felé fordult.

Karahn maga nem beszélt Mankával. Ehhez hasonló viszontlátásokon már többször ment keresztül, a nélkül, hogy megindultnak érezte volna magát. Nem akarta megszólitani Mankát, csupán Ferenc felől akart tisztába jönni.

És tisztába is jött.

— Sentimentalis szerelem — gondolta magában hosszu pirosas bajuszát pödörgetve — nagyon szektikus és ártatlan!

A két férfi: Karahn és Sempach hallgatva ültek egymás mellett a kocsiban hazamenet. Sempach erős kézzel tartotta vissza lovait s igy a kocsi csak nagyon lassan haladt tovább. Az éjszaka megnövesztette az alakok árnyait. A holdentauni erdőnél egy szarvas rémesen nagy árnya bukkant elő.

Ferenc némán mutatott oda ostorával.

Karahn oda pillantott s aztán ujból visszaesett gondolataiba. A Meyernéval való találkozás nem renditette meg, de valami halvány érzést mégis keltett fel benne ez a találkozás, mint a mikor egy hur csak magától, a nélkül, hogy valami érintené — megszólal. Vannak bizonyos érzelmek és dolgok, melyek az első pillanatban egész hidegen érintenek, csak a mikor már eltüntek — érezzük, hogy hiányzik valami; egy hely, mely megürült; egy hely, a honnan életünkbe fontos dolgok nyulnak be.

— Különös — gondolta Karahn — az ember élete. Mindent csak a véletlen csinál. Ha például ezt az asszonyt ma láttam volna életemben először s ilyen előkelőnek és hidegnek s a mult szenvedések ilyen mély jelével — — Sempach, hajtson édes barátom, gyorsabban, hiszen a lovak elalszanak!

— Milyennek találta Bühlt? — kérdezte Sempach, hogy valamit éppen mondjon.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Plinchard. *Virághullás. Felejtsük el...* Mindkét verset teljesen agyonöli az a végtelenül hanyag és pongyola kidolgozás! Tessék a külsőre is adni valami keveset, — ez mentse, ha a belső nem oly teljesen uj és eredeti. Hogy pedig a formákban haladjon, arra egyedüli iskola: jeles költők, nagy müveknek gondos olvasása, tanulmányozása,

N. B. Verseit nem közölhetjük. Kopottak és rosszak.

Felelős szerkesztő:
Dr. PAPP JÓZSEF.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

Eladó házak!

Szénafüvek, szőlők és szántóföldek.

A néhai **Benigni Sámuel** hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

1. Kolozsvárt, a Ferencz József-úton, 2. szám alatt levő két emeletes palota;

2. a Rudolf-úton, 22-ik szám alatt fekvő major;

3. Malom-utczai 16. számu házastelek, szép kerttel;

4. Malom-utczai 10. számu házastelek, műhely- és raktárhelyiségekkel ellátva;

5. a Kárpát-utczában 11. szám alatt fekvő házastelek, kerttel;

6. a Dézmacsür-téren levő mészáros majorból, a hagyatékot megillető rész;

7. a »Brétfűben« levő 5 hold területü szőlők és gyümölcsös;

8. a Kőmálban levő 900 négyszögöl területü szőlő;

9. a »Tó köze« dűlőben levő 2 hold, 376 négyszögöl területü rét;

10. a »Kullancsos« dűlőben levő 7 hold, 1222 négyszögöl területi kaszáló;

11. »Harmadvölgy ugorka« dűlőben levő 4 hold, 1550 négyszögöl területü kaszáló, a Kolozsvár városi kir. Járásbiróság 1903. Ö. 24/49. sz. végzése következtében szabad kézből eladatnak.

Felvilágositást nyujt: **dr. Mihály József**, ügyvéd, hagyatéki ügygondnok **Kolozsvárt, Egyetem-utcza 4. szám alatt.** 2535 1—5

Eladó

kitünő ó- és asztali borok!

A **Benigni Sámuel** hagyatékához tartozó

40.000 liter tisztán kezelt, kitünő minőségü rózsamáli, erdélyi asszu, carbenet, hadrévi, risling, hadrévi bakator, apportó, hadrévi xxx muskotály és könnyü asztali borok xxx

a Kolozsvár városi kir. Járásbiróságnak 1903. Ö. 24/49. sz. végzése következtében szabad kézből egy tömegben vagy hordónként eladatnak.

Továbbá eladó: egy drb. R. Karges-féle 5 késsel ellátott (braunsweigi) ringó **husvágó gép** és egy drb. kézi- és motorhajtásra berendezett **hus-zúzó gép,** többféle üres hordók és üvegek.

Tájékozás szerezhető naponként délután 3-tól 6 óráig **dr. Mihály József** ügyvéd, hagyatéki ügygondnoknál **Kolozsvárt, Egyetem-utcza 4. szám alatt.** 2536 1—5

Árjegyzékek, költségvetések, rajzok és szobaberendezési tervek a legegyszerübbtől a legfényesebbig — kivánatra **dijmentesen** eszközöltetnek!

Vidéki butorkereskedőknek is legjutányosabb Telefon **430.** **beszerzési forrás!** Telefon **430.** **SZOLID, HATÁROZOTT ÁRAK!**

Azon hatalmas és az ország közgazdasági érdekét előmozditó „HONI IPARPÁRTOLÁSI ACTIO“, mely az ország minden részében megindult, arra buzditotta alulirottakat, hogy egy

nagyobbszabásu Műbutorgyárt

(melynek műszaki vezetője RIMÓCZI FERENCZ helybeli előnyösen ismert műasztalos)

a kolozsvári piaczon létesitsünk.

Hol kizárólagosan magyar anyagból, magyar munkásokkal, mindazon magos igényü „barokk“, „német“ és „modern“ stylü butordarabok készülnek, melyek eddig a t. cz. közönség által csak mint külföldi speciálitások ismerve voltak. Mert műhelyeinkben csakis a **legfinomabb anyag**, a **legkiválóbb** és a **müvészettel határos** munkaerővel lesz feldolgozva.

Vállalatunk oly szerencsés viszonyokkal alakult és oly szilárd alapra van fektetve, hogy — **eltérőleg sok uj honi vállalattól** — nem apellálunk a n. é. közönséghez, miszerint ezen **»országos czél«** érdekében némi anyagi áldozatot is hozzon és az általunk piaczra bocsátott honi **szép és jó árut**, valamivel drágábban fizesse, mint a külföldi hasonrangut, **söt ellenkezőleg, a fuvardij megtakaritása és nyersanyagunk** kedvezőbb beszerzése folytán **tetemesen olcsóbbak vagyunk**, mint a külföldiek. Tehát vállalatunk szives támogatásával kettős czél lesz elérve, t. i. a midőn a t. vásárló **saját anyagi érdekét** megvédte, sok magyar munkáskéznek foglalkozást adott.

Ezen érdekek és előnyök elegendők vállalatunk kegyes pártfogására felhivhatni.

Kiváló tisztelettel

Grünfeld H. József és Fia

2509. 10—40. **fakereskedők butorkészitő osztálya.**

Mintaraktár: Sigmond-féle házban, Szép-utcza 1. szám.

Alapittatott 1877. Alapittatott 1877.

Angol, franczia uri divatczikkek, ing, gallér, kézelő, nyakkendő, kalap és esőernyő rakára 1976 61—?

Schéfer András

férfi szabó és uri divat üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.

A brüsseli kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve. — Hazai angol szövetek nagy raktára. Készit férfi ruhákat, ugy magyar ruhákat is a legelegánsabb kivitelben

Készen találhatók divatos angol szabásu felöltők, továbbá vadászkabátok.

Udvari és Társa

kocsigyártó czég legnagyobb készletet tart uj kocsikból, elválal e szakmába vágó javitásokat, kocsi lachirozást, bélelést. Megrendeléseket készséggel teljesit. **Használt kocsit becserél.** — **Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol** 1985 102—144 **Kivánatra árjegyzéket küld.**

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utcza (Zöl dfa vendéglő mellett) saját helyiség

Résztvett kiállitáson kitüntetve szép és jó munkáért

HERMANN E.

varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvárt, Egyetem-u. 6 sz.

Ujonnan berendezett mechanikai műhelyemben minden mechanikai javitások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Varrógépek!

1 valódi családi Singer varrógép himző készülékkel ellátva **30—50** frtig.
1 karikahajós .. .. **65—80** frtig.
1 Central Bobbin .. .. **86—90** frtig.

Eredeti Howe C. Wheler & Wilson D. 12., Manufacturing & C. New-York, Balkara Cylinder stb. stb

A varrógépek kedvezménye: *Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.*

2290 41—* ***Gépeimért 10 évig felelek.***

1 uj kerékpár angol villával 70—90 frtig. Kerékpár köpeny 4—6 frtig. Kerékpár tömlő gummi 2 frt 30 krtól 3 frtig. Kerékpár csengő 35 krtól. 1 frt 50 krig. Kerékpár acetilen lámpa 2 frt 50 krtól 5 frtig stb. stb.

Csakis készpénzért!

Milyen vizet igyunk?

Csakis a felső-rákosi Mátyás király vizet!

Mert nemcsak hogy **50%-al olcsóbb,** mint a többi itt ismert ásványvizek, de **gyógyhatásra**, valmint **üditő hatásra** is azokat jóval **felülmulja!**

Minden fűszerkereskedésben literes üvege 8 kr., ½literes 6 kr.

Főraktár a forrásbérlő:

Hirsch Adolf czégnél (Hid-utcza).

Csodahatásu gyógyviz. Gyomor- és bélhurut, étvágytalanság, vérszegénység, májés lépdaganatnál, tüdő- és hörghurutnál, vesebajban és aranyeres bántalmaknál.

Mélt. dr. **Korányi Frigyes** főrendiházi tag ur, a budapesti m. kir. egyetem hirneves belgyógyászati tanárának **bizonyitványa.**

A felső-rákosi **„MÁRIA“** forrás ásványvizét a vezetésem alatti egyetemi belgyógyászati kórodán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan rendeltem — **a gyomor és légcsőszervek hurutos bántalmaiban, vesebajokban,** főleg pedig **vérszegénység** és ezzel összekötött **idegbajokban** szenvedő betegeknek **mindazon előnyös hatással, melyet a legjobb földes vasas ásványvizek nyujtanak.**

Gazdag szénsav tartalmánál és kellemes frissitő izénél fogva **kedvezően befolyásolja az étvágyat és az emésztést.** A rendelkezésemre bocsátott ásványviz teljesen **tiszta és kifogástalan kutkezelésről tanuskodik.**

Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k. egyetemi tanár.

Mélt. dr. **Purjesz Zsigmond** udvari tanácsos ur, a kolozsvári Ferencz József egyetem hirneves belgyógyászati tanárának **bizonyitványa.**

Alulirott a felső-rákosi **„MÁRIA“** forrás vizét, **kedvező vegyi összetételénél fogva, nem csupán kellemes élvezeti italnak** tartom, hanem **igen jó sikerrel** alkalmaztam azt ugy a **legkülönbözőbb eredetü vérszegénység** — mint az **emésztő és légcső szervek hurutus bántalmai ellen.**

Kolozsvár, 1903. jan. 23.

2407 20—100 **Dr. Purjesz Zsigmond** s. k.

Egységes ár: 8 kr. minden fűszerkereskedésben.

10 üvegen felüli rendelésnél házhoz szállittatik. **TELEFON 325.**

Haló! Ki beszél?

a **Bioscop!** A Hunyadi-téren, az ügető körhinta mellett.

Uj képek érkeztek Párizsból!

Junius 11-ikén.

1. A tréfás amerikai.
2. Jouviliei uszoda.
3. Politikai megbeszélés.
4. London a koronázási hetekben.
5. Egy fényképésznél.
6. Moder-Rivai ütközet.
7. Birok verseny két nő közt.
8. A kinai császár temetése Pekingben.
9. Egy kártyajátékos végzete. 8 képben 180mtr hosszú
10. Pszt! Nagysága jön.
11. A fekete sziklák tündére.
12. Egy disznó csorda.
13. Pilátusi fogaskerekü vonat.
14. Részeg ember.
15. A kis bélpoklos.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Narten György, tulajdonos.

2491 14—*

Rabipar-vállalat

Kolozsvárt.

Elvállal

kefekötést, asztalos munkát, virágkaró készitést, nád és székfonást, szalmafonási munkát mesés olcsó árban.

Száraz, jó anyag és pontos, szolid munkáért felelősséget vállal!

Minden e szakmákba vágó megrendelést kérünk fenti czimre a kir. ügyészség fogházában feladni — ***Farkas-utcza*** — a hol bővebb felvilágositással készséggel szolgál a

2452 7—15 **Rabipar-vállalat.**

Nagy raktár: helybeli készitményü paplan, mátrácz és ágyruházatokban.

SÁRGA KRISTÓF

Fehérnemü és vászon-raktárában

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz utcza (belközép) 3. szám

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérnemüek és harisnyák. 2103 51—104

Minden fajtáju SZŐNYEGEK, u. m. futó, fali, ágyelibe, salon és pamlagszőnyegek, továbbá valódi LINOLEUM és COCOS futó-szőnyegek. Gyapju és csipke függönyök, asztal és ágyteritők, valamint butor-szövetek nagy választékban.

Eladó ház.

Papp-utcza 52. sz. alatt egy szép uj ház, kerttel és vizvezetékkel, mely 15 évig adómentes, igen előnyös fizetési feltételek mellett eladó. A házon igen olcsó törlesztéses kölcsön van. Jövedelmez évente 1400 Koronát. Czim a kiadóhivatalban.

TYIVORÁN SÁNDOR

épület tervező és vállalkozó

Kolozsvárt, Szappan-utcza 5. sz.

(volt Endstrasser-iroda.)

Van szerencsém a nagyérdemü épittető közönség b. tudomására hozni, néhai főnököm és mesterem Endstrasser Benedek épitész és épitési vállalkozó elhunyta következtében

tervezési és épitési irodát nyitottam

Az épitési és tervezési szakmában előnyösen ismert fent emlitett mesternél 14 éven át szerzett tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemü épittető közönség igényeit e tekintetben képes vagyok a legnagyobb megelégedésre kielégiteni.

Elvállalok szolid árak mellett: uj épitések és átalakitásokhoz tervek és költségvetések elkészitését, **ugyanezek épitését,** — modern és leggazdaságosabb kivitelben. Továbbá leszámolások keresztül vitelét, és ellenőrzést, tervek és költségvetések felülvizsgálatát.

Tizennégy évi gyakorlat után az épittetőktől nyert legjobb bizonyitványokkal rendelkezem, melyeket a nagyérdemü épittető közönségnek kivánatára bármikor felmutathatok.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel:

TYIVORÁN SÁNDOR, épület tervező és vállalkozó

2420 14—16

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utcza 7. szám, földszint. **Telefon**: 158. szám. **Levélczim** „Erdélyi Kereskedelmi Társaság,“ Kolozsvár, Petőfi-u. 7. szám Sürgönyczim: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.“)

Felkéri az erdélyrészi **állattenyésztő birtokos gazdákat,** hogy *eladó* **haszonállataik** (igás ökör, borju stb.) minőségét és mennyiségét hozzá *sürgősen bejelenteni sziveskedjenek*, mivel a királyhágón túli uradalmak részéről

a vételre rendkivül sok megbizás érkezett.

2393 82—100

Arató- és **kaszálógépek, szénagyüjtők, cséplőgepek** és **ekék,** valamint **ponyvák, zsákok** és **olajok** stb. legjutányosabb és legmegbizhatóbb beszerzési forrása.

Izléses **könyvnyomdai munkákat** legolcsóbban késziti **Gombos Ferencz** Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt.

Telefon 439. szám. — Az 1896-iki országos kiállitás alkalmával kitüntetve! — Telefon 439. szám

Léber Gyula

első erdélyi sodronyszövetfonat, kertkerités és ruganyos aczél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt, Egyetem-utcza 12 sz.

Olcsó kerités!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb. bekeritéshez

gépfonatait, disz-keritéseit és diszkapuit

továbbá pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát. majorsági udvarok sodrony fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koksz, kavics, föld, és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplőés egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matraczok). 2310 35—50

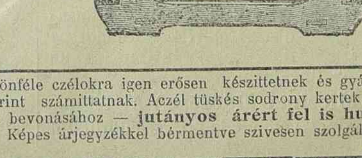

Nemkülönben zöldre festett légyszövet, szelelő rosták, Packer-féle rosták és egyébféle használatra, vas-, réz és czin szövetek, Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakeretben foglalt rosták, lóher-sziták és sziták különféle czélokra igen erősen készittetnek és gyári árak szerint számittatnak. Aczél tüskés sodrony kertek, erdők stb. bevonásához — **jutányos árért fel is huzatik.** — Képes árjegyzékkel bérmentve szivesen szolgálok. —

Nyomatott: Gombos Ferencz Lyceum-könyvnyomdájában, Kolozsvárt.

Iskola Alapitvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca